

פרשיות מטות ומסעי התשע"ה

הרב ארי דוד קאהן

1. במדבר פרק לו, א-יג

(א) ויקרבו ראשי האבות למשפחת בני גלעד בן מכיר בן מנשה ממשפחת בני יוסף וידברו לפני משה ולפני הנשיאים ראשי אבות לבני ישראל: (ב) ויאמרו את אדני צנה ה' לתת את הארץ בנחלה בגורל לבני ישראל ואדני צנה בה' לתת את נחלת צלפחד אחינו לבנותיו: (ג) והיו לאחד מבני שבטי בני ישראל לנשים ונגרעה נחלתן מנחלת אבותינו ונוסף על נחלת המטה אשר תהיינה להם ומגרל נחלתנו יגרע: (ד) ואם יהיה היבל לבני ישראל ונוספה נחלתן על נחלת המטה אשר תהיינה להם ומנחלת מטה אבותינו יגרע נחלתן: (ה) ויצו משה את בני ישראל על פי ה' לאמר בן מטה בני יוסף דברים: (ו) זה הדבר אשר צנה ה' לבנות צלפחד לאמר לטוב בעינייהם תהיינה לנשים אך למשפחת מטה אביהם תהיינה לנשים: (ז) ולא תסב נחלה לבני ישראל ממטה אל מטה כי איש בנחלת מטה אבותיו ידבקו בני ישראל: (ח) וכך בת ירשת נחלה ממשפחת בני ישראל לאחד ממשפחת מטה אביה תהיה לאשה למען יירשו בני ישראל איש נחלת אבותיו: (ט) ולא תסב נחלה ממטה למטה אחר כי איש בנחלתו ידבקו מטות בני ישראל: (י) כֹּאשֶׁר צָוָה ה' אֶת מֹשֶׁה כִּן עָשׂוּ בְּנוֹת צֶלְפָחָד: (יא) וְתֵהֱיִינָה מַחְלָה תִרְצָה וְחֻגְלָה וּמַלְכָּה וְנִעָה בְּנוֹת צֶלְפָחָד לְבָנֵי דָדֵיהֶן לְנָשִׁים: (יב) מִמִּשְׁפַּחַת בְּנֵי מְנַשֶּׁה בֶן יוֹסֵף הָיוּ לְנָשִׁים וְתָהִי נַחֲלָתָן עַל מִטָּה מִשְׁפַּחַת אֲבִיהֶן: (יג) אֵלֶּה הַמִּצְוֹת וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צָוָה ה' בְּיַד מֹשֶׁה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶרְבַת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ:

2. ספר במדבר פרק כז

(א) ותקרבנה בנות צלפחד בן חפר בן גלעד בן מכיר בן מנשה למשפחת מנשה בן יוסף ואלה שמות בנותיו מחלה נעה וחגלה ומלכה ותרצה: (ב) ותעמדנה לפני משה ולפני אלעזר הכהן ולפני הנשיאים וכל העדה פתח אהל מועד לאמר: (ג) אבינו מת במדבר והוא לא היה בתוך העדה הנועדים על ה' בעדת קרח כי בחטאו מת ובנים לא היו לו: (ד) למה יגרע שם אבינו מתוך משפחתו כי אין לו בן תנה לנו אחזה בתוך אחי אבינו: (ה) ויקרב משה את משפטן לפני ה': (ו) ויאמר ה' אל משה לאמר: (ז) כן בנות צלפחד דברת נתן נתן להם אחזת נחלה בתוך אחי אביהם והעברת את נחלת אביהן להן: (ח) ואל בני ישראל תדבר לאמר איש כי ימות ובן אין לו והעברתם את נחלתו לבתו: (ט) ואם אין לו בת ונתתם את נחלתו לאחיו: (י) ואם אין לו אחים ונתתם את נחלתו לאחי אביו: (יא) ואם אין אחים לאביו ונתתם את נחלתו לשארו הקרב אליו ממשפחתו וירש אתה והיתה לבני ישראל לחקת משפט כאשר צוה ה' את משה:

3. רש"י במדבר פרק כז פסוק א

(א) למשפחת מנשה בן יוסף - למה נאמר, והלא כבר נאמר בן מנשה, אלא לומר לך יוסף חבב את הארץ, שנאמר (בראשית נ כה) והעליתם את עצמותי וגוי, ובנותיו חבבו את הארץ, שנאמר (במדבר כז, ד) תנה לנו אחוזה. וללמדך שהיו כולסן צדיקים, שכל מי שמעשיו ומעשה אבותיו סתומים ופרט לך הכתוב באחד מהם ליחסו לשבח, הרי זה צדיק בן צדיק.

4. רש"י במדבר פרק כז פסוק ג

(ג) והוא לא היה וגוי - לפי שהיו באות לומר בחטאו מת, נזקקו לומר לא בחטא מתלוננים ולא בעדת קרח שהצו על הקדוש ברוך הוא, אלא בחטאו לבדו מת, ולא החטיא את אחרים עמו. ר' עקיבא אומר מקושש עציספ היה. ור' שמעון אומר מן המעפילים היה:

5. במדבר פרק לב, א-ה

(א) ומקנה רב היה לבני ראובן ולבני גד עצום מאד ויראו את ארץ יעזר ואת ארץ גלעד והנה המקום מקום מקנה: (ב) ויבאו בני גד ובני ראובן ויאמרו אל משה ואל אלעזר הכהן ואל נשיאי העדה לאמר: (ג) עטרות ודיבן ויעזר ונמרה וחשבון ואלעלה ושכם ונבו ובען: (ד) הארץ אשר הכה ה' לפני עדת ישראל ארץ מקנה הוא ולעבדיך מקנה: ס (ה) ויאמרו אם מצאנו חן בעיניך יתן את הארץ הזאת לעבדיך לאחזה אל תעברנו את הירדן:

6. במדבר פרק לד, יד-טו

(יד) כי לקחו מטה בני הראובני לבית אבתם ומטה בני הגדי לבית אבתם וחצי מטה מנשה לקחו נחלתם: (טו) שני המטות וחצי המטה לקחו נחלתם מעבר לירדן ירחו קדמה מזרחה: פ

7. במדבר פרק לב, כה-מב

(כה) ויאמר בני גד ובני ראובן אל משה לאמר עבדיך יעשו כאשר אדני מצוה: (כו) טפנו נשינו מקננו וכל בהמתנו יהיו שם בערי הגלעד: (כז) ועבדיך יעברו כל חלוץ צבא לפני ה' למלחמה כאשר אדני דבר: (כח) ויצו להם משה את אלעזר הכהן ואת יהושע בן נון ואת ראשי אבות המטות לבני ישראל: (כט) ויאמר משה אליהם אם יעברו בני גד ובני ראובן אתכם את הירדן כל חלוץ למלחמה לפני ה' ונכבשה הארץ לפניכם ונתתם להם את ארץ הגלעד לאחזה: (ל) ואם לא יעברו חלוצים אתכם ונאחזו בתככם בארץ כנען: (לא) ויענו בני גד ובני ראובן לאמר את אשר דבר ה' אל עבדיך כן נעשה: (לב) נחנו נעבר חלוצים לפני ה' ארץ כנען ואתנו אחזת נחלתנו מעבר לירדן: (לג) ויתן להם משה לבני גד ולבני ראובן ולחצי שבט מנשה בן יוסף את ממלכת סיוח מלך האמרי ואת ממלכת עוג מלך הבשן הארץ לעריה בגבלת ערי הארץ סביב: (לד) ויבנו בני גד את דיבן ואת עטרת ואת ערער: (לה) ואת עטרת שופן ואת יעזר ויגבהה: (לו) ואת בית נמרה ואת בית הרן ערי מבצר וגדרת צאן: (לז) ובני ראובן בנו את חשבון ואת אלעלה ואת קריתים: (לח) ואת נבו ואת בעל מעון מוסבת שם ואת שבמה ויקראו בשמות הערים אשר בנו: (לט) וילכו בני מכיר בן מנשה גלעד וילפדה ויורש את האמרי אשר בה: (מ) ויתן משה את הגלעד למכיר בן מנשה וישב בה: (מא) ויאיר בן מנשה הלך וילפד את חותיהם ויקרא אתהן חות יאיר: (מב) ונבח הלך וילפד את קנת ואת בנתיה ויקרא לה נבח בשמו: פ

8. חזקוני במדבר פרשת מטות פרק לב פסוק מ

(מ) ויתן משה את הגלעד למכיר לפי שהיה בכור בבני מנשה נתן לו משה תחלה ולפי שהוא היה זקן ולא יצא בצבא נתן לו עיר מבצר וישב שם בעוד שהלכו בניו עם ישראל וחזרו.

9. רש"י במדבר פרשת מטות פרק לב פסוק מא

ויקרא אתהן חות יאיר - לפי שלא היו לו בנים קראם בשמו לזכרון:

10. אבן עזרא במדבר פרשת מטות פרק לב פסוק מא

(מא) ויאיר בן מנשה הוא ממשפחת יהודה, כי כן כתוב, כי חצרון לקח בת מכיר בן מנשה והוליד ממנה שגוב, ושגוב הוליד את יאיר, שהיו לו הערים בערי הגלעד, ונקרא על שם משפחת אמו. גם יש כהנים שנקראו על שם בני ברזילי הגלעדי, כי כן כתוב. ואין פה מקום לשאול איך לקח יאיר נחלה עם שבט אחר, כי ארץ כנען היא הנחלקת, ולא ארץ האמורי, שהוא מעבר לירדן מזרחה, כי יש אמורי בארץ כנען, והוא היה התקיף מכל שבעת גוים. חוותיהם - פירושו לפי מקומו, כמו קריות:

11. דברי הימים א פרק ב, כא-כג

(כא) ואחר בא חצרון אל בת מכיר אבי גלעד והוא לקחה והוא בן ששים שנה ותלד לו את שגוב: (כב) ושגוב הוליד את יאיר ויהי לו עשרים ושלוש ערים בארץ הגלעד: (כג) ויקח גשור וארם את חות יאיר מאתם את קנת ואת בנתיה ששים עיר כל אלה בני מכיר אבי גלעד:

12. רמב"ן במדבר פרשת מטות פרק לב פסוק מא

(מ - מא) ויאיר בן מנשה - האיש הזה יתיחס אל משפחת אמו בעבור שלקח אחוזתו עמהם, כי בדברי הימים (א ב כא כב) מפורש שהוא בן חצרון בן פרץ בן יהודה ואמו בת מכיר בן מנשה, דכתיב ואחר בא חצרון אל בת מכיר אבי גלעד והוא לקחה והוא בן ששים שנה ותלד לו את שגוב ושגוב הוליד את יאיר ויהי לו עשרים ושלוש ערים בארץ הגלעד. וכתיב (שם פסוק כג) ויקח גשור וארם את חות יאיר מאתם את קנת ואת בנותיה ששים עיר כל אלה בני מכיר אבי גלעד. ומזה נראה שהיה נבח הלכוד קנת ובנותיה בן יאיר, ולכן יקראו גם הן חות יאיר. וטעם ויתן משה את הגלעד למכיר בן מנשה (פסוק מ) - למשפחתו, כי בניו לכדוה, וכן ולמכיר נתתי את הגלעד (דברים ג טו), "ולמכירי". כי בעבור היותו נכבד וראש לכל זרעו יקראו בניו בשמו, כי כן יאמרו הכתובים בראשי השבטים בנחלתם נגבה לאפרים וצפונה למנשה (יהושע יז י), וכן למנשה היתה ארץ תפוח וגו' (שם פסוק ח). ומה שאמר הכתוב בספר יהושע (יז א) ויהי הגורל למטה מנשה כי הוא בכור יוסף למכיר בכור מנשה אבי הגלעד כי הוא היה איש מלחמה ויהי לו הגלעד והבשן, גם כן על בניו שהיו אנשי מלחמה כי הם הלכו גלעד וילכדוה, ולכך נתן להם משה חלק גדול מהם. ואולי היה עדין מכיר קיים, ולא נגזרה עליו גזירת המדבר לפי שלא היה מפקודי משה ואהרן שהיה לו יותר מששים שנה, והאריך שנים כדורות הראשונים:

13. חזקוני במדבר פרשת מטות פרק לב פסוק מא

(מא) ויאיר בן מנשה נקרא על שם אמו אעפ"י שהוא ממשפחת יהודה כי כן כתיב כי חצרון לקח בת מכיר והוליד ממנו שגוב ושגוב הוליד את יאיר שהיו לו ערים בערי הגלעד דוגמא זו מצינו בעזרא כהנים נקראים על שם ברזלי הגלעדי. אין פתחון פה לבעל הדין לחלוק איך לקח יאיר נחלה עם שבט אחר שהרי ארץ כנען היא הנחלקת לשבטים ולא ארץ האמורי היא ארץ סיחון ועוג שהיא מעבר לירדן מזרחה. ויקרא אתהן חות יאיר לפי שנהרג במלחמת עי נכתב כאן שעשה כך לפני כבוש הארץ וקראן על שמו להזכיר עליהם שם בגבורתו.

14. רמב"ן במדבר פרשת מטות פרק לב פסוק לג

(לג) ולחצי שבט מנשה בן יוסף - מתחלה לא באו לפניו שבט מנשה, אבל כאשר חלק הארץ לשני השבטים ראה שהיא ארץ גדולה יותר מן הראוי להם ובקש מי שירצה להתנחל עמהם, והיו אנשים משבט מנשה שירצו בה, אולי אנשי מקנה היו, ונתן להם חלקם. וטעם "ולחצי", חלק אחד מהם, וכן אז יחלק העם ישראל לחצי חצי העם היה אחרי תבני בן גינת [להמליכו] והחצי אחרי עמרי (מ"א טז כא). והענין, כי בני מנשה היו שמונה בתי אבות ככתוב בפרשת הפקודים (לעיל כו כט - לב), ומשפחת המכירי ומשפחת הגלעדי ירשו בארץ הזאת כי היו אנשי חיל ולכדו אותה לעצמם ונתן להם חלק רב מהם, ושש המשפחות עברו את הירדן, דכתיב ביהושע (יז ב) ויהי לבני מנשה הנותרים למשפחותם לבני אביעזר ולבני חלק ולבני אשריאל ולבני שכם ולבני חפר ולבני שמידע, וזהו מה שכתוב שם (פסוק ה) ויפלו חבלי מנשה עשרה לבד מארץ הגלעד והבשן אשר מעבר לירדן. והטעם, כי עשו מן הארץ תשעה חלקים שוים לתשעת המטות, ולא יכלו לתת למטה מנשה הנותרים חלק שלם, ולא חצי חלק כי רובם נשארו. והנה עשו מן השבט כולו חלקים, ומצאו כי עשירית השבט בלבד נחלו בארץ הבשן ועשר הידות נשארו, ונתנו לו מחלק שבט שלם עשרה חבלים והאחד נשאר. ואולי בעבור היות

שתי המשפחות האלה המכירי והגלעדי המועטות בשבט רצו להפרד משבטם כדי שתהיה להם נחלה רבה מהם כי ילכדוהו בחרבם, וכמו שנאמר (יהושע יז א) כי הוא היה איש מלחמה ויהי לו הגלעד והבשן. על כן הזכיר בשבט הזה חבלים, ולא הזכיר כן בשאר השבטים. כך נראה לי פירוש הכתוב הזה על דרך הפשט:

והנה לא הזכיר משה בתורה שיחלק ביניהם הארץ הזאת ויתן לכל אחד משני השבטים האלה חלקו בפני עצמו, אבל אמר שנתן להם ולחצי שבט המנשי ממלכות שני המלכים האלה, ובמשנה תורה (דברים ג יג) פירש שנתן לחצי שבט מנשה חלק בפני עצמו כל חבל הארגוב וכל הבשן. והנה קצר בתורה, שלא רצה להזכיר בה חלוקת השנים באשר לא תזכר בה חלוקת שאר השבטים, אבל בספר יהושע אמר בביאור כי משה חלק להם דכתיב (יהושע יג טו) ויתן משה למטה בני ראובן למשפחותם ויהי להם הגבול וגו', וכתוב (שם פסוק כד) ויתן משה למטה בני גד למשפחותם ויהי להם הגבול וגו', וכתוב (שם פסוק כט) ויתן משה לחצי שבט מנשה ויהי לחצי מטה בני מנשה למשפחותם ויהי גבולם וגו':

15. העמק דבר על במדבר פרק לב פסוק לג

(לג) ולחצי שבט מנשה וגו'. המה לא ביקשו כמבואר בירו' ביכורים פ"א. אלא משה ביקש מהם כמבואר הטעם בס' דברים ג' ט"ז:
[ולחצי שבט מנשה וגו'. כאן לא כתיב "לבני" משום שהיו בהם הרבה מבני יהודה כמבואר בספר דברים]

16. תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת ביכורים פרק א הלכה ח

מתני' ... רבי יוסי הגלילי אומר אין מביאין בכורים מעבר לירדן שאינה ארץ זבת חלב ודבש: גמ' ... תני [דברים כו י] אשר נתתה לי לא שנטלתי לי מעצמי. מה ביניהון אמר רבי אבין חצי שבט מנשה ביניהון. מאן דאמר אשר נתתה לי ולא שנטלתי לי מעצמי חצי שבט מנשה לא נטלו מעצמן. מאן דאמר ארץ זבת חלב ודבש אפילו כן אינה ארץ זבת חלב ודבש:

17. העמק דבר על במדבר פרק כז פסוק ז

בתוך אחי אביהם. היינו בארץ ישראל ולא בעבר הירדן. ולא נימא דיותר טוב להעביר נחלה בעבר הירדן שקדושתה קלה מארץ ישראל:

18. העמק דבר על דברים פרק ג פסוק טז

(טז) ולראובני ולגדי וגו'. אין סדר הספור מכוון. במקרא י"ב הכחל בנחלת ראובני וגדי והפסיק הענין והחל בנחלת שבט מנשה ואח"כ סיים בנחלת ראובני וגדי ולא דבר ריק הוא. אלא נראה עפ"י שיש להתבונן עוד שהרבה משה רבינו חלקת חצי שבט מנשה הרבה לפי ערך שני שבטים אלו וגם לא התנה עמם מתנאי ב"ג וב"ר:

הן אמת שהלכו בני מכיר מנשה גלעדה וילכדוהו מכ"מ אין זה טעם ליתן להם משביל זה. כמו שלא נתן לשלוחי ישראל לרגל את יעזר ולכדו בנותיה ומכ"מ לא ניתן להם בנות שיעזר דבשליחות ישראל נעשה ואמאי ניתן הגלעד למכיר וחבל ארגוב ששים עיר ליאיר. וע"כ היה בזה כונה פנימית שנוגע לכלל ישראל שישבו בעה"י. ונראה דבשביל שראה משה רבינו דבעה"י כח התורה מעט כמש"כ לעיל בשם אדר"נ. ע"כ השתדל להשתיל בקרבם גדולי תורה שיאירו מחשכי הארץ באור כח שלהם. וכתוב מני מכיר ירדו מחוקיים. היינו גדולי תורה ראשי ישיבות כמו שמפורש בסנהדרין ד"ה על הא דכתיב לא יסור שבט מיהודה ומחוקק מבין רגליו. אלו בני בניו של הלל שמלמדים תורה ברבים. וכן היה בכל דור. וכבר פירשו ביבמות דס"ב ב' דמיני מכיר ג"כ היה משבט יהודה היינו זרע יאיר בן מנשה היו מבני יהודה כמבואר בדה"א ב' שהיה בן שגוב בן חצרון בן פרץ. ועיי' להלן ל"ג כ"ג והשתדל משה שיתרצו המה לשבת בעה"י. ומשום זה הרבה להם נחלה עד שנתרצו. והכי אי' בירושלי' ביכורים פ"א שאין מביאין ביכורים מעה"י משום דכתיב ארץ זבת חו"ד ולא עה"י. תני אשר נתת לי ה' ולא

שנטלתי לי לעצמי מאי ביניהון אי ר' אבין חצי שבט מנשה ביניהון מ"ד אשר נתת לי ולא שנטלתי לי מעצמי חצי שבט מנשה לא נטלו מעצמן כו'. פי' שלא נטלו כ"א ע"י בקשת משה ומסתמא עשה ע"פ ה'. וזהו סדר הפ' שהוכיח שמה לישראל שהחל לחלוק נחלת ב"ג וב"ר ולא יכול לגמור עד שדבר עם חצי שבט מנשה וגמר עמם ונתרצו בחלקם. אז ידע משה לגמור חילוק נחלת ב"ג וב"ר. ודבר זה היה ידוע לכל ישראל באותה שעה. ואח"כ סיפר להם הענין כמה השתדל להשתיל בקרבם גדולי תורה. ומזה ילמדו לדורות להשתדל לדור במקום תורה דוקא כי בזה תלוי חיי ישראל וכדאי בכתובות דקי"א אי כשם שאסור לצאת מא"י לבבל כך אסור לתא מבבל לחו"ל ופרש"י לפי שיש שם ישיבות המרביצות תורה תמיד. ואפי' לענין קבורה אמרו חז"ל שם שטוב להקבר במקום תורה כמו במעלת א"י. כ"ז הראה משה רבינו לדורות מה שעשה בזמנו:

19. העמק דבר על דברים פרק ג פסוק יב

(יב) ואת הארץ ההיא וגו'. יש לשום לב לכל הספור מן ונפן ונעל עד סוף הסדרה איזה דבר תוכחה יצוק בזה. אבל ראוי לדעת דאלו לא חלקו ב"ר וב"ג בעה"י לא גלו תחלה ב"ג וב"ר. דעה"י קדושתה קלה מא"י וגם כח התורה מעט בקרבה כדתניא באדר"י ס"פ כ"ו בראשונה היו אומרים דגן ביהודה ותבן בגליל ומוץ בעה"י. ולענין תורה מיירי שם. וכדאי במדרש פי' תולדות ורוב דגן זה תלמוד. וכבר רמז משה להם באמרו ודעו חטאתכם אשר תמצא אתכם כמש"כ בס' במדבר ל"ב כ"ג. ואחר שגלו ב"ר וב"ג הוקל גם קדושת א"י כדאי בערכין דל"ב ב' כשגלו שבט ב"ג וב"ר כו'. וכ"ז גרס חטא מרגלים דאלו עלו מקדש ברנע דרך אדום לא"י לא היה אז מלך אדום מסרב מלהרשות את ישראל לעבוד בגבולו בעוד שהיה פחד קריעת י"ס על אלופי אדום והיו כובשים תחלה א"י ומחלקים בשוה ובאים אח"כ לעה"י ולא היה הגלות ושאר צרות. אבל עתה כשהפעילו לעלות והוכתו בשעיר עד חרמה הוקל כבוד ומורא ישראל בעיני אדום. וכן במואב עד שהגיעו בע"כ לסיחון. ועלה שנכבשו ארץ סו"ע ונתחלק ארץ עה"י לב"ג וב"ר ויצא מה שיצא. וכ"ז תוכחה מה הגיע עון מרגלים ומה שהעון סיבב. ואת אשר לפנייהם לעשות בשמירת התלמוד ופולפולה. וע"ע בסמוך:

20. במדבר פרק כו, כח-לד

(כח) בְּנֵי יוֹסֵף לְמִשְׁפַּחְתֶּם מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם: (כט) בְּנֵי מְנַשֶּׁה לְמַכִּיר מִשְׁפַּחַת הַמַּכִּירִי וּמַכִּיר הוֹלִיד אֶת גִּלְעָד לְגִלְעָד מִשְׁפַּחַת הַגִּלְעָדִי: (ל) אֵלֶּה בְּנֵי גִלְעָד אִיעָזָר מִשְׁפַּחַת הָאִיעָזָרִי לְחֶלֶק מִשְׁפַּחַת הַחֶלְקִי: (לא) וְאֲשֵׁרִיאֵל מִשְׁפַּחַת הָאֲשֵׁרִיאֵלִי וְשָׁכֶם מִשְׁפַּחַת הַשָּׁכֶמִי: (לב) וְשִׁמְיָדָע מִשְׁפַּחַת הַשִּׁמְיָדָעִי וְחֶפְרִי מִשְׁפַּחַת הַחֶפְרִי: (לג) וְצִלְפַּחַד בֶּן חֶפְרִי לֹא הָיוּ לוֹ בָּנִים כִּי אִם בָּנוֹת וְשֵׁם בָּנוֹת צִלְפַּחַד מַחֲלָה וְנָעָה חֲגִלָּה מִלֶּכָּה וְתָרְצָה: (לד) אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת מְנַשֶּׁה וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וְחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְשִׁבְעֵ מֵאוֹת: ס

21. יהושע פרק יז, א-יח

(א) וַיְהִי הַגּוֹרֵל לְמִטָּה מְנַשֶּׁה כִּי הוּא בְּכוֹר יוֹסֵף לְמַכִּיר בְּכוֹר מְנַשֶּׁה אָבִי הַגִּלְעָד כִּי הוּא הָיָה אִישׁ מִלְחָמָה וַיְהִי לוֹ הַגִּלְעָד וְהַבָּשָׁן: (ב) וַיְהִי לְבְנֵי מְנַשֶּׁה הַנוֹתָרִים לְמִשְׁפַּחְתֶּם לְבְנֵי אֲבִיעָזָר וְלְבְנֵי חֶלֶק וְלְבְנֵי אֲשֵׁרִיאֵל וְלְבְנֵי שָׁכֶם וְלְבְנֵי חֶפְרִי וְלְבְנֵי שִׁמְיָדָע אֵלֶּה בְּנֵי מְנַשֶּׁה בֶּן יוֹסֵף הַזְּכָרִים לְמִשְׁפַּחְתֶּם: (ג) וְלְצִלְפַּחַד בֶּן חֶפְרִי בֶּן גִּלְעָד בֶּן מַכִּיר בֶּן מְנַשֶּׁה לֹא הָיוּ לוֹ בָּנִים כִּי אִם בָּנוֹת וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֹתָיו מַחֲלָה וְנָעָה חֲגִלָּה מִלֶּכָּה וְתָרְצָה: (ד) וְתָקַרְבָּנָה לְפָנָי אֲלַעָזָר הַכֹּהֵן וְלְפָנָי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן וְלְפָנָי הַנְּשִׂאִים לְאֹמֶר ה' צִוָּה אֶת מֹשֶׁה לְתֵת לָנוּ נַחֲלָה בְּתוֹךְ אַחֵינוּ וַיִּתֵּן לָהֶם אֵל פִּי ה' נַחֲלָה בְּתוֹךְ אַחֵי אֲבִיהֶן: (ה) וַיִּפְּלוּ חֲבָלֵי מְנַשֶּׁה עֶשְׂרֵה לְבַד מֵאַרְץ הַגִּלְעָד וְהַבָּשָׁן אֲשֶׁר מַעֲבָר לִירְדֵן: (ו) כִּי בָנוֹת מְנַשֶּׁה נָחֲלוּ נַחֲלָה בְּתוֹךְ בְּנֵי וְאַרְץ הַגִּלְעָד הִיְתָה לְבְנֵי מְנַשֶּׁה הַנוֹתָרִים: (ז) וַיְהִי גְבוּל מְנַשֶּׁה מֵאֲשֶׁר הַמַּמְכָּמֶתֶת אֲשֶׁר עַל פְּנֵי שָׁכֶם וְהַלְדָּה הַגְּבוּל אֶל הַיַּמִּין אֶל יִשְׁבִּי עֵין תַּפּוּחַ: (ח) לְמְנַשֶּׁה הִיְתָה אֶרֶץ תַּפּוּחַ וְתַפּוּחַ אֶל גְּבוּל מְנַשֶּׁה לְבְנֵי אֶפְרַיִם: (ט) וַיְרֵד הַגְּבוּל נָחַל קִנָּה נְגֹבָה לְנַחַל עָרִים הָאֵלֶּה לְאֶפְרַיִם בְּתוֹךְ עָרֵי מְנַשֶּׁה וְגְבוּל מְנַשֶּׁה מִצְפּוֹן לְנַחַל וַיְהִי תְצַאֲתָיו הַיָּמָה: (י) נְגֹבָה לְאֶפְרַיִם וְצִפּוֹנָה

למְנַשֶּׁה וַיְהִי הַיָּם גְּבוּלוֹ וּבְאֶשֶׁר יַפְגְּעוּן מִצְפּוֹן וּבִישׁשׁכָּר מִמְזֻרָח: (יא) וַיְהִי לְמְנַשֶּׁה בִּישׁשׁכָּר וּבְאֶשֶׁר בֵּית שָׁאן וּבְנוֹתֵיהָ וַיְבַלְעֶם וּבְנוֹתֵיהָ וְאֶת יִשְׁבִּי דָּאָר וּבְנוֹתֵיהָ וַיִּשְׁבִּי עַיִן דֹּר וּבְנוֹתֵיהָ וַיִּשְׁבִּי תַעֲנָךְ וּבְנוֹתֵיהָ וַיִּשְׁבִּי מְגִדוֹ וּבְנוֹתֵיהָ שְׁלֹשֶׁת הַנְּפֹת: (יב) וְלֹא יָכְלוּ בְנֵי מְנַשֶּׁה לְהוֹרִישׁ אֶת הָעָרִים הָאֵלֶּה וַיּוֹאֵל הַכְּנַעֲנִי לְשִׁבְתָּ בְּאֶרֶץ הַזֹּאת: (יג) וַיְהִי כִּי חָזְקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ אֶת הַכְּנַעֲנִי לְמָס וְהוֹרֵשׁ לֹא הוֹרִישׁוּ: ס (יד) וַיְדַבְּרוּ בְנֵי יוֹסֵף אֶת יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר מִדּוּעַ נִתְּתָה לִי נַחְלָה גּוֹרֵל אֶחָד וְחֵבֶל אֶחָד וְאֲנִי עִם רַב עַד אֲשֶׁר עַד כֹּה בְּרַכְנִי הִי: (טו) וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ אִם עִם רַב אִתָּה עֲלָה לְךָ הַיַּעֲרָה וּבִרְאֵת לְךָ שֵׁם בְּאֶרֶץ הַפְּרָזִי וְהִרְפָּאִים כִּי אֵץ לְךָ הַר אֶפְרַיִם: (טז) וַיֹּאמְרוּ בְנֵי יוֹסֵף לֹא יִמָּצָא לָנוּ הָהָר וְרַכֵּב בְּרֹזֶל בְּכָל הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בְּאֶרֶץ הָעֵמֶק לְאֶשֶׁר בְּבֵית שָׁאן וּבְנוֹתֵיהָ וּלְאֶשֶׁר בְּעֵמֶק יִזְרְעֵאל: (יז) וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל בֵּית יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם וּלְמְנַשֶּׁה לֵאמֹר עִם רַב אִתָּה וְכַח גְּדוּל לְךָ לֹא יְהִי לְךָ גּוֹרֵל אֶחָד: (יח) כִּי הִרְיָה לְךָ כִּי יַעַר הוּא וּבִרְאֵתוֹ וְהִיָּה לְךָ תִּצְאָתוֹ כִּי תוֹרִישׁ אֶת הַכְּנַעֲנִי כִּי רַכֵּב בְּרֹזֶל לוֹ כִּי חָזַק הוּא: פ

יוסף

מְנַשֶּׁה (אפרים)

מְכִיר

גִלְעָד

אֵיעֶזֶר (אֲבִיעֶזֶר) חֶלֶק אֲשֵׁרִיָּאל שְׁכֵם וּשְׁמִידֵעַ חֶפֶר

צִלְפַּחַד בֶּן חֶפֶר בֶּן גִלְעָד בֶּן מְכִיר בֶּן מְנַשֶּׁה